

Кудрявський Іван Володимирович

докторант,

*Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад
"Міжрегіональна Академія управління персоналом"*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-441-5-6>

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ДИНАМІКОЮ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ У СФЕРІ ЗАХИСТУ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

14 квітня 2022 року Верховна Рада України схвалила заяву, якою визнала геноцидом дії збройних сил росії та її політичного і військового керівництва під час повномасштабного вторгнення в Україну. Це більше, ніж політична декларація, адже вона, у поєднанні з пояснювальною запискою, містить правове обґрунтування, чому діяння росії мають розглядатися як геноцид українського народу [1, с. 14]. На офіційному міжнародному рівні залишалася необхідність доказування геноцидальних намірів у діях російського керівництва та військово-терористичних формувань.

Зрозумівши контекст і значення лексики офіційної російської риторики, якою супроводжуються вбивства, тортури, нелюдське поведіння та переслідування українців, русифікація українських дітей та широкомасштабне знищення критичної інфраструктури України, неможливо не побачити геноцидальної сутності російської війни проти України та її народу [1. с. 32].

Свої наміри проводити геноцид українського народу російські державні військово-терористичні формування доводять кожного дня. У якості ресурсів для деструктивного інформаційно-психологічного впливу використовують не лише сучасні інформаційні технології, але й ракетне озброєння високої потужності, яке саме для досягнення психологічного ефекту застосовують з винятковою жорстокістю та особливим цинізмом. Однією з промовистих публічних декларацій чинити проти

українського народу саме геноцид, а не якісь інші дії, лише під час масованої ракетної атаки 8 липня 2024 року стали удари російських військових злочинців по дитячій лікарні “Охматдит” [2], пологових будинках “Адоніс” [3] та “Ісіда” [4].

Багато вчених порівнюють путінізм із фашизмом та нацизмом зразка ХХ ст. Вони мають спільні ознаки, такі як культ вождя, культ війни, ксенофобію та расистські ідеї, потужну пропаганду, яка насаджує цю ідеологію населенню. Путінський режим, починаючи з 2014 р. стрімко “дрейфує” від авторитаризму до тоталітаризму, що супроводжується повною деградацією суспільства, культури, науки, освіти, оскільки всі сфери життя країни та соціуму підкоряються режиму та особисто диктатору Путіну [5. с. 34]. Попри те, що російські економічна, соціальна та інші сфери традиційно та обґрунтовано мають репутацію відсталих, орієнтований на зовнішню агресивну експансію тоталітарний режим виділяє значні кошти на технології, пов’язані з веденням війни, внутрішньою пропагандою та зовнішньою політикою геноциду.

У 2022 році Урядова команда реагування на комп’ютерні надзвичайні події CERT-UA зареєструвала та дослідила 2194 кібератаки, з 24 лютого – 1655. Хакери, які співпрацюють з рф, не приховують свою приналежність і не надто використовують проксі сервери та відповідне обладнання, водночас вони фінансуються коштом російської держави [6, с. 93]. Цей факт яскраво свідчить про те, що ворог має можливість застосовувати високотехнологічні засоби нападу, які вимагають роботи вузькоспеціалізованих фахівців. Покриття та стимулювання на рівні держави-терориста дій, які у всьому цивілізованому світі вважаються військовими злочинами (включно з вогневими атаками та кібератаками, спрямованими на об’єкти цивільної інфраструктури), та кількість російських військових злочинців успішно компенсують за необхідності їхню низьку якість і недостатню кваліфікацію.

Але наявністю ворога, який має намір знищити українську державу та український народ, достатньо оснащеного технологічно,

щоб стати нашою головною фізичною та інформаційною загрозою, перелік проблемних питань захисту безпеки інформаційного простору не обмежується. Самі по собі інформаційно-комунікаційні технології, поява нових популярних способів та форматів спілкування, зміни у масовій психології, викликані соціальними мережами й тотальною цифровізацією життя, формують нові “правила гри”, відкривають нові можливості, але і стають причиною нових серйозних викликів. Кількість інформації уже не дозволяє достатньо ефективно орієнтуватися в інформаційному просторі без застосування засобів цільового пошуку, щонайменше умілого використання загальнодоступних пошукових систем. Вирішення більш складних завдань, відповідно, вимагає належних кадрових, технічних і технологічних ресурсів. Вони не можуть бути підготовлені і залучені миттєво, навіть при наявності значного фінансового ресурсу. Ефективність підготовки й застосування таких ресурсів прямо залежить від кількості і, передусім, якості досліджень за тематикою роботи механізмів державного управління у сфері захисту безпеки інформаційного простору та врахування результатів цих досліджень особами, які прийматимуть і втілюватимуть в життя рішення, від яких залежить підготовка технологічних і програмних інструментів, підготовка фахівців, розгортання та організація роботи відповідних державних інституцій.

Література:

1. Азаров Д.С., Венгер В.М., Коваль Д.О., Нуріджанян Г.С. Війна росії проти України як геноцид українського народу. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2023. № 13. С. 12–39. DOI: <https://doi.org/10.18523/2617-2607.2023.11.12-39> (дата звернення: 09.07.2024).
2. Ракетний удар по «Охматдиту» має розслідуватися у категорії воєнних злочинів. Білий дім. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3883206-raketnij-udar-po-ohmatditu-mae-rozsliduvatisa-u-kategorii-voennih-zlociniv-bilij-dim.html> (дата звернення: 09.07.2024).
3. Удар по Києву: у приватній клініці загинули 7 людей, жертвами стали пацієнти й співробітники. Уніан. URL: <https://www.unian.ua/war/udar-po-kiyevu->

u-privatniy-klinici-na-livoberezhniy-zaginuli-semero-lyudey-novini-kiyeva-12690579.html (дата звернення: 09.07.2024).

4. У клініці “Ісіда” через ракетний удар агресора пошкоджено будівлю, вибито вікна, постраждалих немає. Interfax-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/998797.html> (дата звернення: 09.07.2024).

5. Легкодух В.В. Російська пропаганда війни як загроза демократичним цінностям. Матеріали Міжнародної наукової конференції. Ужгород. 2024. С. 34–36. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-451-1-8> (дата звернення: 09.07.2024).

6. Парфило О. Кібератаки як одна із складових російської агресії проти України. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції “Державна безпека України в умовах російської агресії: актуальні питання експертно-криміналістичного та науково-технічного забезпечення”. Київ. 2023. С. 91–94. URL: <http://ndекс.lviv.ua/pdf/zbirnik.pdf#page=91> (дата звернення: 09.07.2024).